

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 608)

Askerlik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/806)

T.C.

Başbakanlık

3.1.2001

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-221/69

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 11.12.2000 tarihinde kararlaştırılan "Askerlik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Sporcularımızın, son zamanlarda özellikle uluslararası müsabakalarda elde ettikleri başarılarla bağlı olarak Türk Bayrağını göndere çektiirmeleri, ülkemizin tanıtımı açısından son derece yararlı olmakta ve bu müsabakalar ülkelerin birbirleriyle kaynaşmasına önemli katkılar sağlamaktadır.

Bu amaca yönelik olarak tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de, performans sporuna önem verilmekte ve her branşta ülkemizi başarı ile temsil edecek elit sporculara ihtiyaç duyulmaktadır.

Spora başlama yaşı, branşına göre değişmekle birlikte, sporcuların en verimli oldukları dönem 18 ilâ 35 yaş arasıdır. Bu dönem, birçok sporcunun askerlik yükümlülüğünü yerine getirdiği zamana rastlamakta ve sporcuların verimli oldukları bir devrede zorunlu olarak askerlik hizmetine alınmaları, sporcular ile kulüpleri arasında kopukluklara, dolayısıyla da performans düşüklüğüne yol açmaktadır.

Bu gerekçelerle; Askerlik Kanununun 35 inci maddesinin (E) fıkrasına 23.7.1999 tarihli ve 4418 sayılı Kanunla eklenen (3) numaralı bent ile;

Aktif spor hayatları devam ettiği sürece;

a) Olimpiyat Oyunları, Dünya ve Avrupa Şampiyonalarında ilk üç dereceye giren sporcular ile bu dereceleri alan takımların kadrolarında yer alan sporcuların,

b) A Büyükler Millî Takım kadrolarında yer alan sporcuların,

c) Türkiye Profesyonel 1 inci Futbol Liginde yer alan takımların kadrolarında bulunan sporcuların,

d) En az iki ligi bulunan spor dallarında ise en üst ligde yer alan takımların uluslararası kuraların öngördüğü sayıdaki sporcularının,

askerliklerinin 33 yaş sonuna kadar ertelenebilmesine imkân sağlanmıştır.

Diğer taraftan, 4418 sayılı Kanunun Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşülmesi sırasında verilen bir önerenin kabulü ile Askerlik Kanununa eklenen Geçici 36 ncı madde ile; sadece A Millî takımların kadrolarında bulunmuş olup da, bakaya veya yoklama kaçağı durumuna düşmüş olanlardan, 35 inci maddenin (E) fıkrasının (3) numaralı bendinde belirtilen şartları taşıyan sporcuların askerliklerinin, bir defaya mahsus olarak ertelenebilmesine imkân tanınmıştır.

Bu durumun; hak, adalet ve eşitlik prensiplerine aykırılık oluşturduğu; daha alt kategorilerde millî olmuş başarılı genç sporcuların aleyhine bir durum yarattığı; sporun ve sporcunun gelişmesini ve ilerlemesini engellediği değerlendirilerek, Tasarı ile; 1111 sayılı Kanunun 35 inci maddesinde değişiklik yapılarak, Türkiye profesyonel 1 inci ve 2 nci futbol liglerinde yer alan takımların kadrolarında bulunan profesyonel futbolcular ile üç ve daha fazla ligi bulunan diğer spor dallarında en üst iki ligde yer alan takımların ve iki ligi bulunan spor dallarında üst ligde yer alan takımların uluslararası kuralların öngördüğü sayıdaki sporcularının askerliklerinin 33 yaş sonuna kadar ertelenebilmesine imkân sağlanmakta; ayrıca, 35 inci maddesinin (E) fıkrasının (3) numaralı bendinde belirtilen şartları taşıyan sporculardan, bakaya veya yoklama kaçağı olanların, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde müracaat etmeleri halinde, 35 inci maddenin (E) fıkrasının (3) numaralı bendi hükümlerinden yararlandırılmaları öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. – Madde ile; 1111 sayılı Askerlik Kanununun 35 inci maddesinde değişiklik yapılarak, Türkiye profesyonel 1 inci ve 2 nci futbol liglerinde yer alan takımların kadrolarında bulunan profesyonel futbolcular ile üç ve daha fazla ligi bulunan diğer spor dallarında en üst iki ligde yer alan takımların ve iki ligi bulunan spor dallarında üst ligde yer alan takımların uluslararası kuralların öngördüğü sayıdaki sporcularının askerliklerinin 33 yaş sonuna kadar ertelenebilmesine imkân sağlanmaktadır.

Madde 2. – Madde ile; 1111 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin (E) fıkrasının (3) numaralı bendinde belirtilen şartları taşıyan sporculardan, bakaya veya yoklama kaçağı olanların, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde müracaat etmeleri halinde, 35 inci maddenin (E) fıkrasının (3) numaralı bendi hükümlerinden yararlandırılmaları öngörülmektedir.

Madde 3. – Yürürlük maddesidir.

Madde 4. – Yürütmeye maddesidir.

Millî Savunma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Millî Savunma Komisyonu

8.2.2001

Esas No. : 1/806

Karar No. : 50

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanarak 3.1.2001 tarihinde Bakanlar Kurulu tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 11.1.2001 tarihinde tali komisyon olarak Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna, esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen 1/806 esas numaralı "Askerlik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Tasarısı” Komisyonumuzun 7.2.2001 tarihinde yaptığı 22 nci birleşiminde, Hükümeti temsilen Millî Savunma ve Maliye Bakanlıkları, Genelkurmay Başkanlığı, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü ile Türkiye Futbol Federasyonu temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde;

Türk sporunda son yıllarda özellikle uluslararası platformlarda başarılar kazanıldığı,

Sporcuların en verimli olduğu 18 ilâ 35 yaş arası dönemin aynı zamanda da askerlik yükümlülüğünün yerine getirildiği zamana rastlamasının, askerlik hizmetine alınan sporcularda performans düşüklüğüne yol açtığı,

23.7.1999 tarihli ve 4418 sayılı Kanun ile Askerlik Kanununda yapılan bir değişiklikle; aktif spor hayatı devam eden başarılı sporcuların askerliklerinin otuzüç yaş sonuna kadar ertelenebilmesine imkân tanındığı,

Ancak söz konusu Kanunun Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşülmesi esnasında verilen bir önerenin kabulü ile sadece A Millî takımların kadrolarında bulunmuş olup da, bakaya veya yoklama kaçağı durumuna düşmüş olan sporculardan, gerekli şartları taşıyanların da askerliklerinin bir defaya mahsus olarak ertelenmesine imkân sağlandığı,

Adalet ve eşitlik ilkelerine aykırılık oluşturan bu durumun daha alt kategorilerde millî olan başarılı ve genç sporcuların aleyhine olduğu,

Tasarı ile Askerlik Kanununun 35 inci maddesinde değişiklik yapılarak, Türkiye profesyonel 1 inci ve 2 nci futbol liglerinde yer alan takımların kadrolarında bulunan profesyonel futbolcular ile üç ve daha fazla ligi bulunan diğer spor dallarında en üst iki ligde yer alan takımların ve iki ligi bulunan spor dallarında üst ligde yer alan takımların uluslararası kuralların öngördüğü sayıdaki sporcularının askerliklerinin otuzüç yaş sonuna kadar ertelenebilmesine imkân sağlandığı,

Bunun dışında gereken şartları taşıyan sporculardan bakaya veya yoklama kaçağı durumunda olanların, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde müracaat etmeleri halinde yukarıdaki imkândan yararlanabilecekleri,

Görülmektedir.

Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamaları takiben Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde;

Ülkemizde halen futbolun yanında voleybol, basketbol, hentbol ve santraç gibi 13 adet profesyonel spor dalı bulunduğu, bunlardan sadece futbolda 3 adet lig bulunduğu diğer profesyonel spor dallarının henüz iki veya tek ligde faaliyet gösterdikleri,

Türkiye’de sporun hızla geliştiği ve daha da gelişeceği gözönüne alınarak söz konusu Tasarının hazırlandığı, ancak uygulamada futbol kulüplerinden gelen taleplerin yoğunluk kazandığı,

Başarılı sporcuları taltif eden bu tür düzenlemelerin Türk sporundaki gelişmeyi de teşvik edici bir mahiyette olduğu,

Söz konusu Tasarı ile getirilen düzenlemeden yaklaşık beşbin sporcumuzun faydalanacağını tahmin edildiği ve bu düzenlemenin ASAL Daire Başkanlığı planlamalarına göre Türk Silahlı Kuvvetlerinde herhangi bir zafiyet yaratmayacağı,

İfade edilmiştir.

Komisyonumuzda yapılan görüşmeleri takiben Tasarının maddelerine geçilmesi kabul edilmiş ve Tasarının 1 ve 2 nci maddeleri ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 3 ve 4 üncü maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Hasan Gülay</i>	<i>Vedat Çınaroğlu</i>	<i>Şükrü Yürür</i>
Manisa	Samsun	Ordu
Kâtip	Üye	Üye
<i>Mustafa Kemal Tuğmaner</i>	<i>Meral Akşener</i>	<i>Mukadder Başeğmez</i>
Mardin	Kocaeli	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Ergün Bayrak</i>	<i>M. Metanet Çulhaoğlu</i>	<i>Mustafa Enöz</i>
Artvin	Adana	Manisa
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Gölhan</i>	<i>Yılmaz Karakoyunlu</i>	Vahit Kayıncı
Konya	İstanbul	Çorum
Üye	Üye	(Mazeretli)
<i>Hidayet Kılınç</i>	<i>Ekrem Pakdemirli</i>	<i>Rıza Ulucak</i>
İçel	Manisa	Ankara
Üye	Üye	Üye
<i>Ömer Üstüncöl</i>	<i>Sebahattin Yıldız</i>	<i>Bahri Zengin</i>
Zonguldak	Muş	İstanbul

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

ASKERLİK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. — 21.6.1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 35 inci maddesinin (E) fıkrasının (3) numaralı bendinin (c) ve (d) alt bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) Türkiye profesyonel 1 inci ve 2 nci futbol liglerinde yer alan takımların kadrolarında bulunan profesyonel futbolcular,

d) Üç ve daha fazla ligi bulunan diğer spor dallarında en üst iki ligde yer alan takımlar ile en az iki ligi bulunan spor dallarında en üst ligde yer alan takımların uluslararası kuralların öngördüğü sayıdaki sporcuları,”

MADDE 2. — 1111 sayılı Kanunun geçici 36 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Geçici Madde 36. — 35 inci maddenin (E) fıkrasının (3) numaralı bendinde belirtilen şartları taşıyan sporculardan, bakaya veya yoklama kaçağı olanlar, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde müracaat etmeleri halinde, 35 inci maddenin (E) fıkrasının (3) numaralı bendi hükümlerinden yararlandırılırlar.”

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

ASKERLİK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Bülent Ecevit

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

D. Bahçeli

Devlet Bakanı

R. Önal

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. S. Gürel

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

H. Gemici

Devlet Bakanı

F. Ünlü

Millî Savunma Bakanı

S. Çakmakoğlu

Maliye Bakanı

S. Oral

Sağlık Bakanı

Doç. Dr. O. Durmuş

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

Y. Okuyan

Kültür Bakanı V.

M. Bostancıoğlu

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. T. Toskay

Devlet Bakanı

F. Bal

Devlet Bakanı

Prof. Dr. R. Mirzaoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Üşenmez

Devlet Bakanı V.

Prof. Dr. Ş. Üşenmez

İçişleri Bakanı

S. Tantan

Millî Eğitim Bakanı

M. Bostancıoğlu

Ulaştırma Bakanı V.

Doç. Dr. O. Durmuş

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. K. Tanrikulu

Turizm Bakanı

E. Mumcu

Çevre Bakanı

F. Aytekin

(Millî Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

M. Keçeciler

Devlet Bakanı

Y. Yalova

Devlet Bakanı

R. K. Yücelen

Devlet Bakanı V.

Y. Yalova

Adalet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Dışişleri Bakanı

I. Cem

Bayındırlık ve İskân Bakanı

K. Aydın

Tarım ve Köyişleri Bakanı

Prof. Dr. H. Y. Gökalp

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. C. Ersümer

Orman Bakanı

Prof. Dr. N. Çağan